

Kiekviena Europos valstybė narė yra įsteigusi **nuolat veikiančią** saugos tyrimų instituciją, kuri pajėgi nepriklausomai atlikti visą saugos tyrimą pati arba sudarydama susitarimus su kitomis saugos tyrimų institucijomis.

Europos valstybės narės turėtų paskirti nacionalinį **koordinatorių arba koordinuojančiąją instituciją**, kuriems pavedama būti kontaktiniu asmeniu tarp aukų ir jų artimųjų ir **vyriausybės institucijų ir nevyriausybinių organizacijų**.

NUORODOS

REGLAMENTAS (ES) Nr. 996/2010 dėl civilinės aviacijos avarių ir incidentų tyrimo ir prevencijos

REGLAMENTAS (EB) Nr. 889/2002, iš dalies keičiantis Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2027/97 dėl oro vežėjo atsakomybės nelaimingų atsitikimų atveju

Aukų asociacijų sąrašą galima rasti ENCASIA svetainėje

http://ec.europa.eu/transport/modes/air/encasia/index_en.htm

Periodiškai institucijų teikiama informacija orlaivio avarijos aukoms ir jų artimiesiems

Tarpinis pranešimas / Galutinė ataskaita ataskaita

Lankymasis avarijos vietoje (jei įmanoma) Faktinės informacijos paskelbimas

Saugos tyrimo pradžia

Pirmosios valandos Pirmosios savaitės Pirmieji mėnesiai Pirmasis trimestras Pirmieji metai Antrieji metai Tretieji metai

Pirmųjų metų 2-ųjų ir 3-ųjų metų minėjimai minėjimo ceremonija

Galimų etapų pavyzdys, atsižvelgiant į bendradarbiavimą su aukomis ir jų artimaisiais saugos tyrimo metu

Praktinis saugos tyrimų vadovas orlaivių avarių aukoms ir jų artimiesiems

Vienintelis saugos tyrimo tikslas yra ateityje išvengti avarių, o ne nustatyti kas kaltas ar atsakingas

Ižanginė pastaba. Šį lankstinuką, skirtą orlaivių avarijų aukoms ir jų artimiesiems, parengė Europos civilinės aviacijos saugos tyrimų institucijų tinklas (ENCASIA), norėdamas jiems padėti geriau suprasti saugos tyrimų reikšmę ir įvairius etapus. Šiame lankstinuke aprašomi pagrindiniai saugos tyrimų etapai orlaivių avarijoms, kurios įvyksta Europoje.

SAUGOS TYRIMŲ ETAPAI

PIRMOSIOS VALANDOS / DIENOS

- ▷ Pranešimas apie avariją ir saugos tyrimo pradžia
- ▷ Tyrėjų grupės (įskaitant kitų susijusių šalių įgaliotuosius atstovus ir jų konsultantus) vykimas į avarijos vietą
- ▷ Tyrimo įvykio vietoje etapas: įrodymų rinkimas ir saugojimas

PIRMOSIOS SAVAITĖS / MĖNESIAI

- ▷ Skrydžių savirašių (juodųjų dėžių) duomenų skaitymas ir patvirtinimas
- ▷ Faktinės informacijos rinkimas ir patvirtinimas

- ▷ Faktinės informacijos paskelbimas
- ▷ Papildoma techninė analizė, tyrimai ir (arba) nagrinėjimas

PIRMIEJI METAI IR VĖLESNIS LAIKOTARPIS

- ▷ Tarpinio pranešimo ar ataskaitos paskelbimas praėjus metams po avarijos
- ▷ Galutinės ataskaitos dėl avarijos aplinkybių ir priežasčių paskelbimas. Saugos rekomendacijų, kurių tikslas – išvengti būsimų avarių ir dar labiau sustiprinti aviacijos saugą, paskelbimas

PAGALBA AUKOMS IR JŲ ARTIMIESIEMS

- ▷ Skambučių centro teikiama informacija apie artimuosius (oro transporto bendrovės turi įsteigti karštąją liniją)
- ▷ Nacionalinio koordinatoriaus paskyrimas, kuris bus pagrindinis asmuo, palaikantis ryšį su aukomis ir jų artimaisiais
- ▷ Oro transporto bendrovė ir nacionalinis koordinatorius yra pirmieji kontaktiniai asmenys teikiantys pagalbą aukoms ir jų artimiesiems iškart po avarijos
- ▷ Keleivių sąrašo patvirtinimas (oro transporto bendrovė per dvi valandas turi pateikti keleivių sąrašą)
- ▷ Paskiriami darbuotojai (oro transporto bendrovės pagalbos skyrius)
- ▷ Psichologinės pagalbos teikimas
- ▷ Finansinės paramos teikimas būtiniausiems poreikiams patenkinti: Reglamente (EB) Nr. 889/2002 nustatyta, kad tokia parama suteikiama „ne vėliau kaip per penkiolika dienų po to, kai buvo nustatyta fizinio asmens, turinčio teisę gauti kompensaciją, tapatybę“
- ▷ Naujausios informacijos teikimas tiesioginiuose šeimos narių ir oficialių asmenų susitikimuose
- ▷ **Apsilankymo avarijos vietoje organizavimas**
- ▷ **Informacijos teikimas artimiesiems prieš paskelbiant oficialius pranešimus**
- ▷ Avarijos aukų paminėjimas (dažniausiai pastatomas (-i) paminklas (-ai))
- ▷ **Prieš paskelbiant galutinę ataskaitą teikiama paaiškinimai**

Už šiame skirsnyje pusjuodžiu šriftu pažymėtus veiksmus yra atsakinga saugos tyrimų institucija arba jie atliekami su ja bendradarbiaujant.

KĄ DAR TURĖTUMĖTE ŽINOTI

- ▷ Per pirmąsias valandas ar dienas po avarijos **žiniasklaida, įskaitant socialinę žiniasklaidą**, paskelbs daug nepilnos informacijos. Per kitas dienas nemažai vadinamųjų specialistų aptarinės tariamas avarijos priežastis. Saugos tyrėjams prireiks daugiau laiko, kad jie galėtų patikrinti bei patvirtinti visą informaciją ir nustatyti tikslus avarijos faktus ir aplinkybes. Aukoms ir jų artimiesiems patvirtintą informaciją ir paaiškinimus teiks tik saugos tyrimų institucija.
- ▷ Artimųjų **apsilankymas avarijos vietoje** turėtų būti organizuojamas bendradarbiaujant su susijusia saugos tyrimų institucija ir kitomis valdžios institucijomis, kurios atsakingos už pagalbos teikimą aukoms. Vis dėlto avarijos vieta ne visada yra prieinama.

Paminklas avarijos Šarm el Šeiche (2004 m. sausio mėn.) aukoms paminėti

- ▷ Be to, po orlaivio avarijos paprastai atliekamas atskiras teisminis tyrimas, kuriuo siekiama nustatyti atsakinguosius asmenis. Ši procedūra atliekama nepriklausomai nuo saugos tyrimų institucijos atliekamo saugos tyrimo.